

[illegible]

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích

Obsah

Události v EU:	O první zelené dluhopisy EU mají investoři rekordní zájem	strana 2
Drobnohled:	Chystá se reforma fiskálních pravidel Unie	strana 5
Téma:	Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích	strana 6
EU dotace a financování:	Postihla i Vás energetická krize? Národní plán obnovy nabízí řešení	strana 9

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

EU a sektorové analýzy:

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Poradenství a strukturální analýzy:

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

<http://www.csas.cz/research>

Sledujte nás na Twitteru:

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

EURACTIV.cz

Milí čtenáři,

na evropské půdě rezonují hlavně ekologická témata, a i při čtení tohoto Měsíčníku vás „povede“ zelená linie, protože aktuality i další příspěvky mají společné téma – klima a emise. Nebojte, dojde i na jiná než jen „zelená“ témata jako jsou obchodní dohody či urovnávání pobrexitového sporu s Británií, což je zase takový evergreen našeho Měsíčníku :)

Z aktuálního vydání Měsíčníku EU aktualit vybíráme:

Události v EU:

- **Evropská komise předložila balíček návrhů, které by měly pomoci urovnání sporu s Británií týkající se kontrol zboží mířícího do Severního Irsku z ostatních částí Spojeného království.** Zjednodušení celních procedur a volnější přeshraniční průchod by se měl týkat například některých potravin či léků. V případě již zmíněných celních procedur se počítá se snížením byrokratické zátěže spojenou s celními formalitami, což předpokládá vzájemnou spolupráci EU a britských úřadů včetně přístupu do informačních systémů.
- **Evropská unie vydala v říjnu první zelené dluhopisy, jež se hned setkaly s rekordním zájmem.** Nabídka byla rekordní jak z pohledu velikosti emise, tak i vzhledem k vyšší poptávce po nich. Tyto dluhopisy mají být určeny k financování ekologických projektů v rámci fondu na obnovu unie po pandemii nemoci covid-19.
- **Europoslanci přijali ekologickou strategii pro oblast zemědělství a potravinářství Farm to Fork neboli Z pole na vidličku.** Farm to Fork je součástí Zelené dohody pro Evropu, jedním z jejích hlavních cílů je do roku 2030 snížit spotřebu pesticidů o 50 procent a minerálních hnojiv o 20 procent. Tyto a další aktuality si můžete nalistovat na stranách 2 až 4 našeho Měsíčníku.
- **Obchodní dohoda mezi EU a Jižní Koreu se dočká aktualizace, jež by měla zahrnout i aktuální problémy týkající se oblasti polovodičů či digitálního partnerství, jež by mělo zahrnovat ochranu a přeshraniční toky dat.** Nicméně i v této oblasti se nezapomínají při vyjednávání na klimatické změny a dalším z bodů jednání tak bude evropský mechanismus pro uhlíkové vyjednávání (kterému věnujeme naše hlavní téma).

Pod drobnohledem:

Zajímá vás budoucnost fiskálních a hospodářských pravidel v EU? Máte možnost se k tomu vyjádřit a zapojit se do veřejné diskuse. Více k tématu se dočtete v příspěvku Pavlína Žákové ze Zastoupení Evropské komise v ČR.

Téma:

Jak jsem již zmínil o odstavec výše, hlavní téma, jež zpracoval kolega Petr Zahradník, vám přiblíží **problematiku mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.** Ten by měl pomoci srovnat ceny uhlíku u domácích a dovážených produktů a zajistit tak, že plán na splnění klimatických cílů EU nebude podryt přesouváním výroby do zemí s méně ambiciózními politikami. Více si přečtete na stranách 6 až 8.

Příjemné čtení,

Tomáš Kozelský

@Research_sporka

Události v EU

Komise přišla s návrhy jak urovnat spor ohledně severoirského protokolu. - O první zelené dluhopisy EU mají investoři rekordní zájem. - Aktualizace obchodní dohody EU-Jižní Korea. - Obyvatelé EU nevěří, že se Unii podaří dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. - Angela Merkelová vyzvala k celosvětovému konci spalování uhlí. - Europoslanci schválili strategii „Z farmy na vidličku“.

BREXIT

Komise přišla s návrhy jak urovnat spor ohledně severoirského protokolu

Evropská unie je ochotna v rámci urovnání pobrexitového sporu s Británií upustit od části požadovaných kontrol zboží mířícího do Severního Irska z ostatních částí Spojeného království. **Evropská komise předložila balíček návrhů, který počítá s volnějším průchodem některých potravin či léků a s usnadněním celních postupů u dalších produktů.**

Brusel se tím snaží částečně vyjít vstříc požadavkům Londýna, který odmítá zavést kontroly a chce zásadně předělat uspořádání dohodnuté v takzvaném severoirském protokolu.

Protokol jako součást brexitové dohody téměř deset měsíců po završení britského odchodu z evropského bloku zůstává vedle rybolovných práv hlavním předmětem sporů komplikujících vztahy mezi Uníí a bývalou členskou zemí. Britská vláda odkládá zavedení kontrol zejména potravin, na nichž se obě strany dohodly ve snaze předejít vzniku tvrdé hranice oddělující obě části irského ostrova.

Zatímco EU zdůvodňuje požadavek kontrol ochranou vlastního trhu, jehož je Severní Irsko stále součástí, Británie se obává mimo jiné přílišných komplikací v zásobování severoirských obchodů a s tím spojeného politického napětí.

Unijní exekutiva v rámci balíčku Londýnu nabídla, že EU omezí až o 80 % požadované kontroly zdravotní nezávadnosti potravinářských výrobků, pokud budou britští vývozci dostatečně informovat o jejich původu a zaručí, že jsou určeny pouze pro severoirský trh. Británie však musí splnit některé své dřívější závazky, jako je označování produktů nebo vybudování série kontrolních stanovišť na hranicích.

Brusel je také připraven snížit na polovinu byrokratickou zátěž spojenou s celními formalitami. Aby takto zjednodušila výrobcům, přeprávcům i obchodníkům život, požaduje EU spolupráci britských úřadů včetně přístupu do informačních systémů.

Další návrh může zjednodušit přepravu léků z distribučních center farmaceutických firem zejména v Anglii do Severního Irska. Komise chce rovněž více brát v potaz zájmy severoirských úřadů, firem či občanských organizací, proto navrhla zavedení pravidelných dialogů o aktuálních problémech. Ty by měly probíhat například prostřednictvím strukturovaného dialogu s Evropskou komisí a společné konzultační pracovní skupiny, skrze níž informuje EU Británii o nové či revidované legislativě dopadající na fungování jednotného trhu. Severoirští zástupci se těchto setkání doposud účastnili pouze výjimečně. O legislativě EU platné pro Severní Irsko by měl informovat také nový web.

<https://euractiv.cz/section/brexit/news/jak-urovnat-spor-eu-a-britanie-ohledne-severoirskeho-protokolu-komise-prisla-s-navrhy/>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_5215

EKONOMIKA A EURO

O první zelené dluhopisy EU mají investoři rekordní zájem

První zelené dluhopisy, které vydala Evropská unie 12. října 2021, se setkaly s rekordním zájmem. **EU nabízí 15leté dluhopisy za 12 miliard eur (304,4 miliardy Kč), zájem však byl o dluhopisy za více než 135 miliard eur.**

Nabídka tak byla rekordní jak z pohledu velikosti emise, tak podle výše poptávky po zelených dluhopisech. EU tak učinila první krok k tomu, aby se stala největším emitentem dluhopisů, které budou financovat aktivity přátelské k životnímu prostředí.

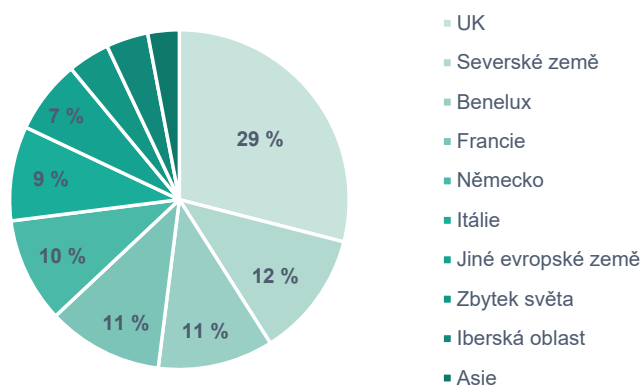
Z dluhopisů mají být financovány ekologické projekty v rámci fondu na obnovu unie po pandemii nemoci covid-19. Budou financovat až 30 procent programu EU pro obnovu po covidu-19, který má poskytovat granty a půjčky členským zemím až do konce roku 2026 a k dispozici má mít až 800 miliard eur.

Celkem by tak EU mohla vydat zelené dluhopisy až za 250 miliard eur, což by z EU udělalo největšího emitenta zelených dluhopisů na světě.

Analytici BofA Securities očekávají, že EU by ročně mohla vydat zelené dluhopisy za 35 až 45 miliard eur. To odpovídá tomu, co vydali všichni evropští státní a nadnárodní dlužníci v roce 2020.

Podle výpočtu agentury Reuters se výnos zeleného dluhopisu pohybuje kolem 0,44 procenta. Podle údajů Danske Bank to znamená, že EU platí za novou emisi dluhopisů nižší prémii, než je obvyklé.

Geografický profil investorů

Zdroj: Evropská komise

Zelené dluhopisy mají tendenci zahrnovat ve své ceně tzv. greenium, tedy mírně nižší výnos ve srovnání s konvenčními dluhopisy vzhledem k omezené nabídce těchto aktiv a vysoké poptávce.

Všechny zelené dluhopisy EU pro financování fondu obnovy budou vydané v souladu se zásadami pro zelené dluhopisy stanové Mezinárodní asociací kapitálových trhů (ICMA), které jsou považovány za standard pro tento trh. Ty se liší od standardů navržených samotnou EU na základě její klasifikace zelených činností, tyto standardy však unie zatím nedokončila.

Některé aspekty emise EU však půjdou nad rámec zásad ICMA. **Aby se členské země kvalifikovaly pro získání peněz ze zelených fondů EU, nesmí investice významně ohrozit žádný z ekologických cílů EU a členské země musí poskytnout detaily o tom, jak konkrétně přispějí k jejich zelené transformaci.**

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/zelene-dluhopisy-eu-budi-u-investoru-rekordni-zajem/>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_5207

ZAHRAŇIČNÍ OBCHOD

Aktualizace obchodní dohody EU-Jižní Korea

Jihokorejský ministr obchodu Yeo Han-Koo navštívil Brusel, kde jednal o aktualizaci více než deset let staré dohody o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou. **Jihokorejci by dohodu rádi rozšířili i na nové technologie a zahrnuli do ní také smlouvy o ochraně investic.**

Dohoda o volném obchodu (FTA) podepsaná v roce 2010 představuje základní pilíř ve vzájemných obchodních vztazích mezi EU a Jižní Koreou.

Kromě liberalizace a odstranění dovozního cla se v současném znění věnuje také omezení tarifních překážek v automobilovém, farmaceutickém a elektrotechnickém sektoru.

Podle jihokorejského ministra obchodu Yeo Han-Kooa se dohoda za dobu platnosti osvědčila a měla pozitivní dopad na obchodní vztahy mezi EU a Jižní Koreou. „Díky ní se objem vzájemného obchodu zvýšil o 4,8 procenta a jihokorejské investice do EU vzrostly dokonce více než třikrát“.

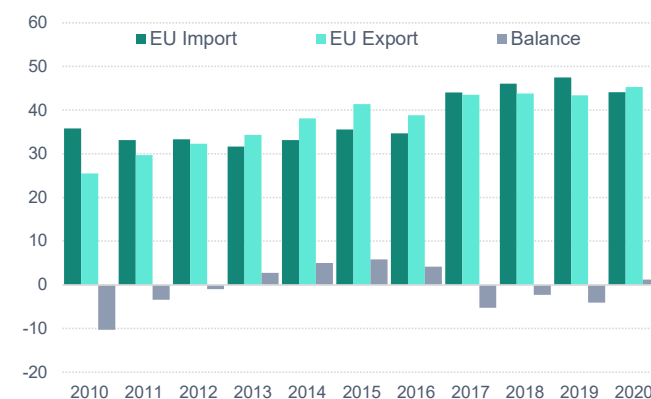
EU a Jižní Korea by tak měly více spolupracovat v oblasti výroby polovodičů. Zejména v kontextu celosvětové čipové krize tato otázka v současnosti silně rezonuje u obou aktérů. Yeo zmínil rovněž problematiku ochrany investic. „Jihokorejské automobilky a výrobci baterií významně investovali v EU. Myslím, že je čas na to, aby dohoda ošetřila i ochranu těchto investic,“ podotkl.

Kromě zmíněných oblastí jednají unijní a jihokorejské představitelé také o podobě tzv. digitálního partnerství, které by mělo řešit ochranu a přeshraniční toky dat.

Současná podoba dohody totiž problematiku elektronického obchodování neřeší. Zde však mezi přístupy obou aktérů nepanuje stoprocentní shoda. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) například vyjádřil pochybnosti, zda jihokorejská pravidla ohledně ochrany dat, a zejména výjimky pro účely národní bezpečnosti, budou kompatibilní s těmi evropskými.

Kromě ochrany dat by další bod střetu ve vyjednáváních mohl představovat evropský mechanismus pro uhlíkové vyrovnávání na hranicích EU, tzv. uhlíkové clo, a jeho dopad na obchod mezi oběma aktéry. „EU a Jižní Korea spolu sdílí přesvědčení o nutnosti bojovat s klimatickou změnou, nicméně nový evropský mechanismus by mohl být překážkou pro vzájemný obchod,“ popsal jihokorejské obavy ministr Yeo. Dodal však, že obě strany přistupují k jednání konstruktivně a díky množství sdílených zájmů velmi pravděpodobně dojdou ke shodě.

Obchod se zbožím EU-Jižní Korea (mld. eur)

Zdroj: Evropská komise

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/eu-jedna-s-jizni-koreou-o-rozsireni-obchodni-dohody/>

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/south-korea/>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Obyvatelé EU nevěří, že se Unii podaří dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050

Většina obyvatel Evropské unie nevěří, že se vládám podaří dosáhnout snížení emisí, které si stanovily do roku 2050. Ukázal to průzkum, který zveřejnila Evropská investiční banka (EIB). Evropská unie chce dosáhnout do roku 2050 neutrality emisí skleníkových plynů, některé členské státy chtějí cíle dosáhnout ještě dříve.

Emisní neutralita předpokládá, že pokud se nepodaří zcela zabránit vzniku emisí, budou alespoň kompenzovány zachycováním uhlíku například pomocí výsadby stromů.

Události v EU

Podle nedávné studie Světové meteorologické organizace (WHO) zhruba polovina vypuštěného nejvýznamnějšího skleníkového plynu, oxidu uhličitého, ve světě končí v atmosféře.

Nejskeptičtější jsou k dosažení cílů obyvatelé Slovinska, Chorvatska a Rakouska. Jen v pěti zemích EU většina obyvatel věří, že se záměr podaří naplnit. V ČR si 54 % lidí myslí, že se nepodaří snížit emise podle stanovených cílů.

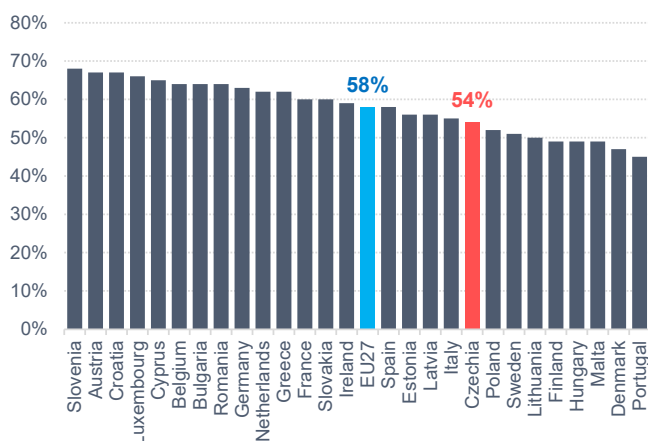
Větší důvěru v naplnění záměru mají lidé v USA, kde 51 % lidí věří v dosažení emisních cílů. V Číně má podobný názor 93 % lidí.

Tři čtvrtiny lidí v Evropské unii jsou přesvědčené, že se obávají změn klimatu více než jejich vlády. **Obyvatelé Evropské unie většinou podporují silnější vládní opatření, jež povedou ke změnám lidského chování.** Podporu přísnějším nařízením nejčastěji vyjadřují Portugalci (85 %), Italové, Španělé a Malťané (shodně 81 %) a Švédové (71 %). Skeptičtější jsou k přísnějším opatřením lidé v Estonsku (53 %), Lotyšsku (54 %) a na Slovensku (55 %). **V České republice 59 % lidí podporuje striktnější opatření, v Německu je to 63 %.**

Mezi opatřeními, jež se těší největší popularitě, je prodloužení záruční lhůty elektronického zboží na pět let či rozsáhlejší vzdělávání dětí ohledně klimatických změn a udržitelného chování. **Skoro 90 % lidí také podporuje nahrazení letů na krátké vzdálenosti rychlovlakovými spojeními.** Nejmenší podporu mají nové daně na zboží, jehož výroba nejvíce přispívá k změnám klimatu.

V České republice si dvě třetiny lidí myslí, že se obávají změn klimatu více než vláda. Zhruba polovina českých respondentů uvedla, že vláda nejedná dostatečně razantně, aby omezila klimatické změny. V podpoře jednotlivých opatření čeští respondenti výrazně nevybočují ve srovnání s průměrem EU.

Podíl populace, která si myslí, že země selže v dosažení emisního cíle do roku 2050

Zdroj: EIB

Průzkum společnosti BVA objednaný Evropskou investiční bankou se uskutečnil v unijních zemích, Británii, USA a v Číně. Zúčastnilo se ho přes 30 000 respondentů, v ČR to bylo 1 000 respondentů.

<https://euractiv.cz/section/klima-a-zivotni-prostredi/news/evropane-neveri-ze-eu-dosahne-do-roku-2050-klimaticke-neutrality/>

<https://www.eib.org/en/press/all/2021-354-eu-citizens-and-britons-sceptical-about-successfully-reducing-carbon-emissions-by-2050-american-and-chinese-respondents-more-confident>

Angela Merkelová na klimatické konferenci vyzvala k celosvětovému konci spalování uhlí

Dosluhující německá kancléřka Angela Merkelová na klimatické konferenci ve skotském Glasgow vyzvala k celosvětovému konci spalování uhlí pro potřeby výroby elektrické energie. Spolu se šéfkou Evropské komise Ursulou von der Leyenovou také vybídla ke globálnímu zpoplatnění emisí skleníkových plynů, uvedly světové agentury.

Hlavním nástrojem boje proti změnám klimatu a celkové přeměny způsobu našeho života a podnikání je podle Merkelové zpoplatnění emisí skleníkových plynů.

<https://euractiv.cz/section/klima-a-zivotni-prostredi/news/rekneme-konec-spalovani-uhli-pro-vyrobu-elektřiny-vyzvala-svet-merkelova/>

<https://ukcop26.org/around-120-leaders-gather-at-cop26-in-glasgow-for-last-best-chance-to-keep-1-5-alive/>

ZEMĚDĚLSTVÍ

Europoslanci schválili strategii „Z farmy na vidličku“

Europoslanci 20. října schválili strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“ (také „Z farmy na vidličku“). Zemědělské organizace však strategii kritizují, obávají se jejích dopadů. Zejména pak zdražování potravin. Pro strategii hlasovalo 452 poslanců, 170 bylo proti a 76 se zdrželo hlasování.

Evropské zemědělské cíle mimo jiné předpokládají, že do roku 2030 sníží každý z evropských států spotřebu přípravků na ochranu rostlin o 50 % a minerálních hnojiv o 20 %.

Ministerstvo zemědělství už dříve požádalo Evropskou komisi, aby předložila hodnocení strategie Od zemědělce ke spotřebiteli. ČR se například nelíbí budoucí plošné snižování ve využívání pesticidů. Zatímco jiné evropské státy spotřebu v posledních letech zvýšily, Česko ji naopak snižovalo. Rovněž europoslanci požádali o doplnění dopadů strategie.

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/europoslanci-schvalili-strategii-z-farmy-na-vidlicku-zemedelci-varuji-pred-jejimi-dopady/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20211014IPR14914/od-zemedelce-ke-spotrebiteli-zdravejsi-a-udrzitelnejsi-potraviny>

Zajímá vás budoucnost fiskálních a hospodářských pravidel v EU? Máte možnost se k tomu vyjádřit a zapojit se do veřejné diskuse Evropské komise. Názory vyjádřené během této diskuse Komise zvaží a v prvním čtvrtletí roku 2022 předloží konkrétní návrhy na úpravu fiskálních pravidel a koordinace hospodářských politik v EU.

CHYSTÁ SE REFORMA FISKÁLNÍCH PRAVIDEL UNIE

Evropská komise obnovila diskusi o změně pravidel pro koordinaci hospodářských a fiskálních politik v EU. Zapojte se do veřejné konzultace!

Již před koronavirovou krizí bylo zjevné, že fiskální pravidla Evropské unie nejsou vyhovující. Ačkoli pravidla pomohla snižovat rozpočtové deficity a celkové zadlužování v EU v období po dluhové krizi, v některých zemích se vládní dluh snižít nepodařilo. Jednotný rámec pravidel nedokázal dostatečně rozlišovat mezi zeměmi s různou fiskální situací a různým rizikem udržitelnosti dluhu. Řada členských států prováděla pro-cyklickou fiskální politiku a fiskální rámec nedokázal zabránit poklesu veřejných investic v období konsolidace. V případě vysokých dluhů nebyly aktivovány sankční mechanismy.

Evropská komise proto v únoru 2020 zahájila diskusi o tom, jak pravidla pro fiskální a hospodářskou politiku reformovat. Pandemie tuto diskusi na čas pozastavila a zároveň ještě více podtrhla potřebu změny. Zatímco v roce 2019 překračovalo strop pro zadlužení státu ve výši 60% HDP jedenáct zemí, v pandemickém roce 2020 to již bylo zemí patnáct, přičemž některé země dokonce dvojnásobně. Pravidlo maximálně tříprocentního rozpočtového deficitu porušily všechny země vyjma Dánska. Evropská komise tak již na jaře 2020 navrhla vypnout fiskální pravidla prostřednictvím tzv. obecné únikové doložky, aby státy mohly adekvátně reagovat na koronavirové ataky a zároveň nemusely škrtit prorůstové výdaje.

Po téměř dvouleté přestávce se nyní Evropská komise k diskusi o pravidlech fiskální a hospodářské politiky vrací. Základní závěry přezkumu z roku 2020 zůstávají v platnosti a navíc koronavirová krize přinesla nové podněty pro nastavení těchto politik do budoucna. Krize obecně zhoršila řadu již existujících problémů. Kromě veřejného zadlužení narostlo i zadlužení domácností a firem. I přes zmrazení ekonomiky ve většině zemí pokračoval rychlý růst cen nemovitostí nastartovaný již před pandemií a v některých zemích nadále výrazně rostl hypoteční dluh. V zemích, které jsou nejvíce závislé na

příjmech z cestovního ruchu, se zvýšil schodek běžného účtu. Zároveň se zastavila korekce přebytku běžného účtu.

Komise od reformy očekává, že budoucí úprava pravidel lépe zajistí udržitelné veřejné finance, umožní předcházet makroekonomickým nerovnováhám a výrazně stávající pravidla zjednoduší. Současný rámec je totiž poměrně složitý a málo přehledný, pravidla se opírají a příliš velké množství indikátorů, z nichž některé (například strukturální deficit) jsou jen těžko měřitelné. Kromě toho by měl přezkum rámce EU zohlednit i nové výzvy akcentované krizí COVID-19 a úspěšné reakce EU na ekonomickou krizi v podobě nového fiskálního stimulu - Nástroje pro oživení a odolnost.

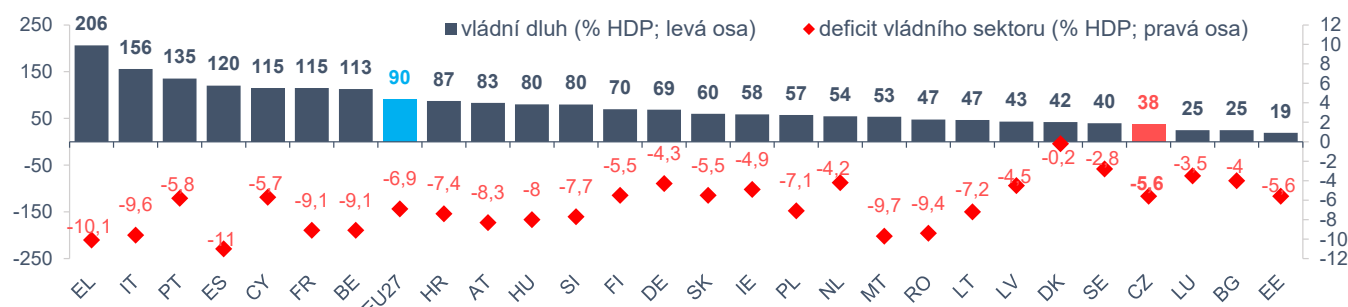
V polovině října byla zahájena veřejná konzultace, ve které Komise vyzývá všechny relevantní aktéry, aby se do této veřejné diskuse zapojily. Komise očekává bohatou diskusi s dalšími evropskými institucemi, národními centrálními bankami, vládami a parlamenty členských států a se širokou škálou zúčastněných stran, včetně sociálních partnerů, akademické obce a nezávislých rozpočtových rad, které hlídají fiskální disciplínu v jednotlivých členských státech. Svůj názor v online veřejné konzultaci mohou vyjádřit i jednotliví občané. Veřejná konzultace bude otevřena do konce letošního roku.

Veškeré názory vyjádřené během této veřejné diskuse Komise zvaží a v prvním čtvrtletí roku 2022 předloží konkrétní návrhy na úpravu fiskálních pravidel a koordinace hospodářských politik v EU, aby mohly být projednány členskými státy do roku 2023. Komise zároveň vydá pokyny pro členské státy, jak nastavit fiskální politiku v nadcházejícím období. Očekává se, že úniková doložka Paktu stability a růstu bude v roce 2022 ukončena a v roce 2023 se členské státy opět budou muset vrátit k fiskální disciplíně, byť pravděpodobně podle upravených pravidel.

Do veřejné diskuse o budoucnosti fiskálních a hospodářských pravidel se můžete zapojit [zde](#):

Pavla Žáková, Zastoupení Evropské komise v ČR

Vládní dluh a deficit (v % HDP, 2020)

Zdroj: Eurostat; data o vládním dluhu jsou za 4Q/2020

V hlavním tématu přibližujeme problematiku mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích. Ten by měl pomoci srovnat ceny uhlíku u domácích a dovážených produktů a zajistit tak, že plán na splnění klimatických cílů EU nebude podryvat přesouvání výroby do zemí s méně ambiciózními politikami ohledně stanovení limitů pro produkci emisí uhlíku.

MECHANISMUS UHLÍKOVÉHO VYROVNÁNÍ NA HRANICÍCH

Zdůvodnění návrhu mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích:

EU zaujímá vedoucí úlohu v mezinárodním úsilí, jehož cílem je řešit změnu klimatu. V Zelené dohodě pro Evropu je stanoven jasný plán, jak splnit ambiciózní cíl EU snížit do roku 2030 v porovnání s rokem 1990 emise CO₂ o 55 % a do roku 2050 přeměnit Evropu na klimaticky neutrální kontinent. Nedílnou součástí této strategie, díky níž se má uvedených cílů dosáhnout, je balíček opatření předložený v červenci 2021, který EU pomůže plnit cíle v oblasti klimatu a upevnit její pozici světového lídra v úsilí o lepší klima. Balíček zahrnuje i mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích. Jedná se o opatření na ochranu klimatu, kterým se má omezit riziko úniku uhlíku a které by mělo EU pomoci dosáhnout ambicióznějších cílů v oblasti zmírňování změny klimatu, aniž by byla porušena pravidla stanovená Světovou obchodní organizací (WTO).

Změna klimatu je celosvětový problém, který vyžaduje celosvětové řešení. Za situace, kdy jsou v oblasti ochrany klimatu kladeny stále vyšší cíle, zatímco v zemích mimo EU převládají politiky týkající se ochrany životního prostředí a klimatu, které jsou méně přísné, vyvstává velké riziko tzv. úniku uhlíku. Únik uhlíku znamená, že společnosti usazené v EU přesunou výrobu s velkými emisemi CO₂ do zahraničí, aby využily tamějších méně přísných norem, nebo že jsou produkty pocházející z EU nahrazeny dováženými produkty, při jejichž výrobě vzniká více emisí CO₂. Únik uhlíku může vést k tomu, že se emise přesunou mimo Evropu, což by vážně narušilo celosvětové i evropské úsilí o ochranu klimatu. Mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích se vyrovnají ceny uhlíku u domácích a dovážených produktů a zajistí se, že snahu o splnění klimatických cílů EU nebude podryvat přesouvání výroby do zemí s méně ambiciózními politikami.

Definice mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích:

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích byl vytvořen v souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO) a s dalšími mezinárodními závazky EU a bude fungovat následovně: dovozci z EU si budou kupovat osvědčení o emisích CO₂ odpovídající ceně uhlíku, která by byla zaplacená v případě, že by se na výrobu daného zboží použila pravidla stanovování ceny uhlíku platná v EU. Pokud výrobce ze země mimo EU doloží, že již příslušnou částku za emise CO₂, které vznikly při výrobě dováženého zboží, zaplatil ve

třetí zemi, může si naopak dovozce z EU odpovídající náklady v plné výši odečíst. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích přispěje ke snížení rizika úniku uhlíku, protože bude motivovat výrobce působící v zemích mimo EU k tomu, aby přešli na výrobní postupy, které jsou šetrnější k životnímu prostředí.

Mechanismy uhlíkového vyrovnání na hranicích již existují v různých světových regionech, například v Kalifornii, kde se vyrovnání uplatňuje na některé případy dovozu elektřiny. Zavedení podobných opatření plánuje i řada dalších zemí, k nimž patří například Kanada a Japonsko.

MMF a OECD nedávno provedly studie o tom, jak by podobná opatření mohla podpořit mezinárodní snahy o snížení emisí skleníkových plynů. Ministři financí států skupiny G20 rovněž v komuniké vydaném po jejich zasedání 9. a 10. července 2021, zmínili, že je třeba v otázce používání mechanismů stanovování ceny uhlíku zahájit užší mezinárodní koordinaci.

Aby se podnikům a ostatním zemím zajistila právní jistota a stabilita, bude se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích zavádět postupně a zpočátku se bude vztahovat jen na vybrané zboží, u něhož hrozí vysoké riziko úniku uhlíku: železo a ocel, cement, hnojiva, hliník a výroba elektřiny. Pro tyto produkty bude od roku 2023 platit režim podávání zpráv, jehož účelem je podpořit bezproblémové spuštění mechanismu a usnadnit dialog se třetími zeměmi. V roce 2026 potom dovozci začnou s úhradami finančního vyrovnání.

V neposlední řadě budou příjmy z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích jako případný vlastní zdroj EU tvořit příspěvek do jejího rozpočtu, jak je stanoveno v interinstitucionální dohodě o rozpočtu a vlastních zdrojích z prosince 2020.

Řešení úniku emisí prostřednictvím systému obchodování s emisemi:

Systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) je první mezinárodní systém obchodování s emisemi na světě a představuje stěžejní politiku EU v oblasti řešení změny klimatu. Stanoví maximální množství skleníkových plynů, které mohou vypouštět průmyslová zařízení v některých odvětvích.

Systém vyžaduje nákup povolenek na emise na trhu ETS, přičemž je ale zároveň rozdělován i určitý počet bezplatných povolenek, aby se předešlo úniku uhlíku. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích postupně nabídne komplementární řešení těchto problémů.

Podle nového návrhu revidovaného systému EU ETS, který předložila Evropská komise, se nicméně časem počet bezplatných povolenek pro všechna odvětví bude snižovat, aby měl systém EU ETS maximální možný účinek ve vztahu k plnění ambiciózních cílů v oblasti klimatu. V případě odvětví zahrnutých do mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích budou navíc bezplatné povolenky po roce 2026 postupně úplně zrušeny.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude jako doplněk k systému EU ETS založen na systému osvědčení, která budou pokrývat emise spojené s produkty, jež budou následně dovezeny do EU. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se však od systému EU ETS v některých aspektech liší – především se nejedná o obchodní systém stanovující stropy emisí. Osvědčení v rámci mechanismu namísto toho odrážejí ceny platné v systému EU ETS.

Aby se zajistily rovné podmínky pro podniky z EU a podniky ze zemí mimo EU, bude se systém poté, co bude v roce 2026 spuštěn kompletní mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, přizpůsobovat revidovanému systému EU ETS. To se bude týkat zejména snížení množství bezplatných povolenek dostupných v odvětvích, na něž se mechanismus bude vztahovat. Znamená to, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se bude uplatňovat pouze na produkty, které se do něj budou postupně začleňovat úměrně tomu, jak se bude snižovat množství bezplatných povolenek přidělovaných daným odvětvím v rámci systému EU ETS. Jednoduše řečeno se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude až do roku 2035, kdy budou bezplatné povolenky úplně zrušeny, vztahovat jenom na tu část emisí, na kterou nejsou přidělovány bezplatné povolenky v rámci systému EU ETS. Tím se zajistí, že dovozcům se dostane stejného nestranného zacházení jako výrobci z EU.

Fungování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích v praxi:

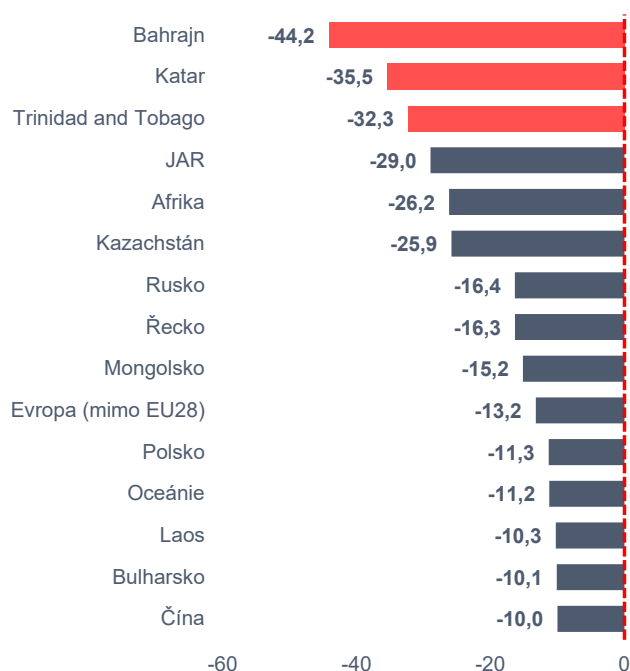
Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích bude odrážet systém EU ETS v tom smyslu, že bude spočívat v nákupu osvědčení ze strany dovozců. Cena osvědčení se bude vypočítávat v závislosti na průměrné týdenní dražební ceně povolenek v rámci systému EU ETS vyjádřené v eurech za tunu emisí CO₂. Dovožci zboží se budou muset buď svým jménem, nebo prostřednictvím zástupce zaregistrovat u vnitrostátních orgánů, u nichž si také budou moci koupit osvědčení pro mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích.

Vnitrostátní orgány budou schvalovat registraci deklarantů v systému mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a také budou provádět přezkum a ověření prohlášení. Budou rovněž odpovídat za prodej osvědčení pro účely mechanismu dovozcům. Aby dovožci mohli do EU dovážet zboží v rámci mechanismu, budou muset každoročně do 31. května podat

prohlášení o množství zboží dovezeného do EU v předchozím roce a o emisích spojených s tímto zbožím. Přitom budou muset odevzdat osvědčení, která si předtím u orgánů zakoupili.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích zajistí, že dovožci budou platit za uhlík stejnou cenu jako domácí výrobci v rámci systému EU ETS, čímž se nastolí stejné zacházení s produkty pocházejícími z EU a s produkty dovezenými ze zemí mimo EU a zamezí se úniku uhlíku.

Největší exportéři emisí CO₂ (v %)

Zdroj: Our World in Data, Global Carbon Project; emise exportované jako procento emisí z domácí produkce

Průběh přechodného období pro fungování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích:

Podle návrhu Evropské komise budou mít dovožci v přechodném období, které potrvá od roku 2023 do konce roku 2025, povinnost předkládat zprávy o emisích spojených s dováženým zbožím, ale nebudou hradit finanční vyrovnání. Během této doby se bude připravovat spuštění konečného systému.

Díky přechodnému období v kombinaci s postupným spouštěním dalších částí mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích bude přechod na tento mechanismus pro podniky z EU, podniky ze zemí mimo EU i orgány šetrný, předvídatelný a uměřený.

Až bude systém ve své konečné podobě v roce 2026 plně funkční, budou dovožci z EU muset každoročně podat prohlášení o množství zboží, které dovezli do EU v předchozím roce, a o souhrnném množství emisí spojených s tímto zbožím, a odevzdat odpovídající počet osvědčení.

Odvětví, na která se vztahuje nový mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích:

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se nejprve bude vztahovat na dovoz tohoto zboží:

- cementu, železa a oceli, hliníku, hnojiv, elektřiny.

V těchto odvětvích existuje velké riziko úniku uhlíku a produkuje se v nich velké množství emisí CO₂. Také bylo vzato v úvahu, že z administrativního hlediska je možné tato odvětví do mechanismu zahrnout již od počátku.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích se bude uplatňovat na přímé emise skleníkových plynů, k nimž dochází při výrobě daných produktů. Evropská komise do konce přechodného období zhodnotí, jak mechanismus funguje, jestli by bylo vhodné rozšířit jej na další produkty a služby (včetně produktů a služeb v dalších částech hodnotového řetězce), a zda by se do něj měly zahrnout tzv. nepřímé emise (tj. emise CO₂ z využívání elektřiny při výrobě zboží).

Možnosti dovozců z EU při zajištění všech informací potřebných ke správnému používání nového systému od vývozců ze zemí mimo EU:

Informace o emisích spojených se zbožím, na které se mechanismus bude vztahovat, by dovozcům registrovaným v EU měli sdělit příslušní výrobci ze zemí mimo EU. Pokud tyto informace nebudou při dovozu zboží dostupné, budou dovozci z EU moci určit počet osvědčení, který je třeba koupit, na základě hodnot emisí CO₂ pevně stanovených pro jednotlivé produkty (a to i v době, když už bude systém spuštěn v konečné podobě). Dovožci nicméně také budou mít možnost předložit v rámci odsouhlasení doklady o skutečném množství emisí a odevzdat počet osvědčení odpovídající tomuto množství.

Oblasti a subjekty, na které se bude vztahovat mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích:

Mechanismus se obecně bude vztahovat na dovoz zboží ze všech zemí mimo EU. Budou z něj však vyloučeny některé třetí země, které se účastní systému EU ETS nebo mají

vlastní systém obchodování s emisemi napojený na systém EU pro obchodování s emisemi (členské státy Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska).

Mechanismus se bude uplatňovat na elektřinu, která se vyrábí v zemích usilujících o plnou integraci svého trhu s elektřinou do trhu EU, a která se z těchto zemí dováží. Až tyto země dosáhnou plné integrace, mohly by za přísných podmínek týkajících se plnění některých povinností a závazků být z mechanismu vyňaty. Pokud k tomu dojde, přezkoumá EU všechna vynětí v roce 2030. Tou dobou už by tito partneři měli mít zavedená opatření ke snížení emisí uhlíku, k jejichž přijetí se zavázali, a systém obchodování s emisemi srovnatelný se systémem EU pro obchodování s emisemi.

Účastníci konzultací k navrhovanému mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a způsobu jednání se třetími zeměmi:

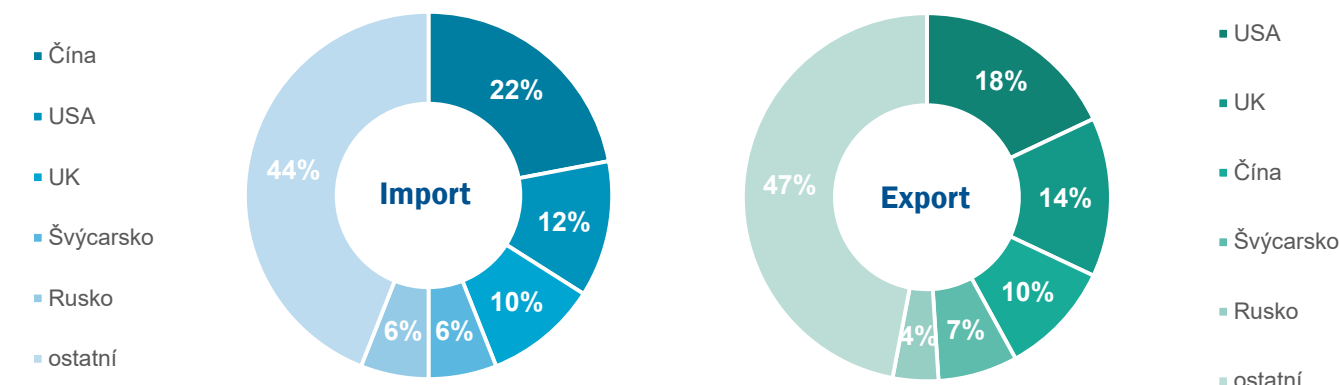
Evropská komise v rámci přípravy návrhu uspořádala otevřenou veřejnou konzultaci i cílenější konzultace s nejrůznějšími zúčastněnými stranami. Kromě toho zahájila rozsáhlé dvoustranné konzultace s veřejnými orgány členských států EU a zemí mimo EU, sdruženími podniků, jednotlivými podniky a nevládními organizacemi. Uskutečnily se cílené konzultace s řídicími pracovníky a sdruženími z odvětví surovin, výrobci, nevládními organizacemi a tvůrci politik.

Dialog se třetími zeměmi bude pokračovat v rámci mnohostranných fór a bilaterálních vztahů. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích má podpořit zavádění čistších výrobních postupů, a EU je proto také připravena spolupracovat se zeměmi s nízkými a středními příjmy na snížení emisí uhlíku pocházejících z jejich zpracovatelského průmyslu. EU rovněž poskytne podporu rozvojovým zemím formou potřebné technické pomoci.

V zájmu zajištění právní jistoty a stability pro podniky a ostatní země se mechanismus bude zavádět postupně a zpočátku se bude vztahovat jen na vybrané zboží, u něhož hrozí vysoké riziko úniku uhlíku.

Petr Zahradník

Největší obchodní partneři EU27 (2020, %, obchod se zbožím)

Zdroj: Eurostat

EU dotace a financování

Energie skokově zdražují, poskytovatelé energií ukončují svou činnost, statisíce odběratelů jsou náhle odkázáni na dodavatele poslední instance (DPI). S dodávkou plynu vám zřejmě nepomůžeme, ale v oblasti elektrické energie můžeme podnikatelským subjektům představit alternativní řešení problému – listopadovou výzvu Národního plánu obnovy.

POSTIHLA VAŠI FIRMU ENERGETICKÁ KRIZE? NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY NABÍZÍ ŘEŠENÍ

Podle platné tzv. Zelené dohody (Green deal) pro Evropu mají státy Evropské unie cíl snížit do roku 2030 emise CO₂ v EU o 55 % proti roku 1990. Na těchto emisích se nejvíce podílí právě energetika (47 %). Pro dosažení cíle uhlíkové neutrality se proto Česká republika bude muset v příštích 20 letech zaměřit mj. na transformaci výroby elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů.

S nařízením je spojena i podpora. Podniky mohou např. na instalaci fotovoltaických elektráren (FVE) získat dotace. Dotace slouží primárně ke zkrácení doby návratnosti investice a umožňuje úsporu vlastních prostředků pro jiné investice. Jedním z dotačních zdrojů je právě Národní plán obnovy.

V druhé polovině listopadu 2021 je očekáváno vyhlášení výzvy, kdy firmy, bez ohledu na svou velikost, mohou instalovat **na střechy** svých nemovitostí **fotovoltaické elektrárny (FVE) s výkonem do 1 MWp**. Toto omezení se ovšem týká pouze jednoho odběrného místa (OM). Pro více OM u jednoho žadatele je třeba podat vždy samostatnou žádost a instalovaný výkon 1 MWp může být tedy v součtu překročen. Významným prvkem je, že žádosti jsou určeny i velkým a nově založeným podnikům a z míst realizace není vyloučeno ani území Hlavního města Prahy.

Žádosti budou přijímány pravděpodobně od prosince a **podnikatelé mohou získat dotaci až 50 %** ze způsobilých nákladů. Nicméně, skutečná výše dotace bude záviset jak na výkonu instalovaného zařízení, tak na druhu výdaje (dotace

na samotné solární panely bude činit pouze 35 %) a k výpočtu její skutečné výše bude připravena poskytovatelem, tedy Ministerstvem průmyslu a obchodu, tzv. „kalkulačka“.

Vzhledem k faktu, že instalace FVE je investicí s významnými vstupními náklady a dlouhou dobou návratnosti a vyplacení dotace je možné až na základě proplacených faktur dodavateli, je zřejmé, že ne každý podnikatel bude připraven do vybudování vlastní FVE alokovat vlastní volné prostředky.

Toho si je vědoma Česká spořitelna, která má pro zájemce připraveny individuální nabídky úvěrů. Orientační parametry financování investice úvěrem od České spořitelny:

- Až 100 % výše investice;
- Splatnost až 10 let;
- Dotace bude použita na mimořádnou splátku úvěru;
- Individuální úroková sazba úvěru;
- Zajištění úvěru pořízenou technologií, popř. další dle dohody.

Ale ani běžní občané nemusejí věšet hlavy, neboť pro ně byla již vyhlášena výzva na FVE v rámci programu Zelená úsporám.

Obce a neziskové organizace pak mohou využít buď končící výzvu z programu RES+, nebo v kombinaci s dalšími energeticky úspornými opatřeními žádat v rámci nového Operačního programu Životní prostředí, jehož spuštění je očekáváno v průběhu příštího roku.

Erste Grantika Advisory, a.s.

Přehled vybraných dotačních výzev 2021

FOTOVOLTAIKA POD 1 MWp RES+	FOTOVOLTAIKA S AKUMULACÍ ENERGIE NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY	NEMOVITOSTI POMOC PO TORNÁDU 24. 6. 21	TREND TECHNOLOGIČTÍ LÍDŘI	INOVAČNÍ VOUCHERY	FOTOVOLTAIKA S AKUMULACÍ ENERGIE NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY
Podat žádost do: 15. 11. 2021	Zveřejnění výzvy: 11. 2021	Podat žádost do: 31. 12. 2021	Datum spuštění bude upřesněno 12. 2021	Průběžně otevřená výzva 31. 12. 2022	Podat žádost do: 31. 3. 2022
Instalace nových fotovoltaických elektráren s instalovaným výkonem do 1 MWp. Pro držitele licence pro podnikání v energetických odvětvích a společenství pro obnovitelné zdroje.	Instalace nových fotovoltaických elektráren s max. výkonem 1 MWp na střechy, s možností pořízení baterií. Poměr vlastní spotřeby a distribuce do sítě není výzvou limitován. Výzva je určena pro MSP i velké podniky. Podpora projektů z celé ČR, vč. Prahy.	Podpora 1) kompenzace škod v důsledku tornáda pro obnovu podnikatelské činnosti, nebo 2) rekonstrukce nemovitostí (projektová dokumentace, odstranění škod, výstavba, rekonstrukce).	Osobní náklady (včetně případných stipendií pro studenty), na smluvní výzkum, cestovné, ale také všechny materiál a komponenty potřebné pro práci na projektu, či nepřímé náklady (nájemné), odpisy.	Poradenské a expertní služby v oblasti inovací od akreditovaných laboratoří (např. certifikace nového produktu).	Novinky v očekávané výzvě: - Pouze instalace FVE na střechu - Dotace max. 50 % dle instalovaného výkonu v kW (1 žádost max. 1 MWp) - Výpočet dotace obdobný jak u programu RES+ - Minimální výkon FVE nestanoven - Nutné doložit budoucí připojení do distribuční sítě - Potřeba mít vyjasněné majetkoprávní vztahy k nemovitosti

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka, ONS UK a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU28			
	VII.21	VIII.21	IX.21	X.21	3Q-20	4Q-20	1Q-21	2Q-21	2017	2018	2019	2020
Belgie	1,4	4,7	3,8	5,4	6,3	5,8	6,8	6,3	136,6	135,0	134,2	132,8
Německo	3,1	3,4	4,1	4,6	4,1	3,9	3,9	3,7	131,8	131,3	131,0	130,5
Estonsko	4,9	5,0	6,4	7,4	7,7	7,4	7,0	6,9	47,5	48,8	51,0	50,4
Irsko	2,2	3,0	3,8	5,1	6,4	6,0	7,5	7,0	115,6	116,0	117,2	109,9
Řecko	0,7	1,2	1,9	3,0	16,6	16,0	16,4	16,1	64,2	64,0	64,4	n/a
Španělsko	2,9	3,3	4,0	5,5	16,3	16,1	15,8	15,4	82,5	81,7	81,3	82,3
Francie	1,5	2,4	2,7	3,2	8,8	8,1	8,2	8,0	125,9	125,8	124,7	124,2
Itálie	1,0	2,5	2,9	3,1	10,4	9,2	10,3	10,0	104,0	102,9	102,5	104,2
Kypr	2,7	3,3	3,6	4,3	8,1	8,4	8,0	9,0	59,6	60,0	61,4	57,7
Lotyšsko	2,8	3,6	4,7	6,0	8,4	7,9	8,0	7,9	33,6	36,6	38,3	39,4
Litva	4,3	5,0	6,4	8,2	9,6	9,2	7,2	7,3	32,7	35,0	35,1	36,3
Lucembursko	3,3	3,5	4,0	5,3	7,8	6,5	5,6	5,5	151,8	150,6	150,8	147,4
Malta	0,3	0,4	0,7	1,4	4,9	4,4	4,0	3,5	60,2	60,5	58,9	53,6
Nizozemsko	1,4	2,7	3,0	3,8	4,2	3,9	5,2	4,3	134,8	134,1	133,6	129,5
Rakousko	2,8	3,2	3,3	3,7	5,7	5,6	7,7	6,6	134,7	135,4	135,4	139,2
Portugalsko	1,1	1,3	1,3	1,8	7,7	7,1	7,1	7,1	51,2	50,7	50,0	52,4
Slovinsko	2,0	2,1	2,7	3,5	5,3	5,0	5,3	4,5	65,2	65,5	66,9	66,4
Slovensko	2,9	3,3	4,0	4,4	6,9	7,0	7,2	7,0	42,0	43,6	45,6	46,8
Finsko	1,8	1,8	2,1	2,8	8,4	8,1	8,1	8,0	126,7	125,0	122,8	119,8
Bulharsko	2,2	2,5	4,0	n/a	5,3	5,5	5,7	5,6	19,5	20,3	21,9	22,8
Česko	2,7	3,1	4,0	n/a	2,7	2,8	3,4	3,2	44,0	46,1	47,9	49,5
Dánsko	1,7	1,8	2,4	n/a	6,1	5,8	6,2	5,1	160,5	159,6	158,8	157,3
Chorvatsko	2,7	3,1	3,5	n/a	8,1	7,9	9,4	9,1	39,4	40,8	41,1	38,9
Maďarsko	4,7	4,9	5,5	n/a	4,4	4,4	4,3	4,1	38,0	40,3	43,2	45,1
Polsko	4,7	5,0	5,6	n/a	3,2	3,2	3,9	3,7	35,5	36,9	38,2	39,2
Rumunsko	3,8	4,0	5,2	n/a	5,2	5,2	5,8	5,3	25,3	27,7	30,3	31,6
Švédsko	1,8	2,5	3,0	n/a	8,9	8,6	9,4	9,2	159,5	158,3	158,3	155,1
EU27	2,5	3,2	3,6	n/a	7,6	7,2	7,6	7,3	100,0	100,0	100,0	100,0
UK	n/a	n/a	n/a	n/a	4,8	4,8	n/a	n/a	117,9	118,2	118,7	n/a

v %	Produktivita k ø ČR				RPSN spotřebitelských úvěrů				Ceny elektřiny k ø EU27			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	1H/2021	2017	2018	2019	2020
Belgie	253	240	230	229	4,2	4,1	3,7	3,6	139,3	129,8	125,6	122,5
Německo	203	192	183	191	5,8	5,9	5,8	5,6	144,4	139,3	136,2	139,7
Estonsko	99	99	100	106	19,5	19,9	19,6	17,4	55,2	59,6	59,4	57,8
Irsko	384	377	375	393	7,2	7,7	7,5	7,1	128,9	132,4	125,5	124,7
Řecko	110	103	97	97	10,4	10,7	10,9	10,9	72,3	71,2	65,5	70,2
Španělsko	164	155	147	144	8,7	8,3	7,7	7,6	119,1	124,9	121,0	118,2
Francie	223	211	201	203	4,0	4,0	3,8	3,8	84,9	86,3	87,6	94,2
Itálie	194	182	172	169	8,2	8,1	7,7	8,0	94,3	94,4	100,7	101,9
Kypr	135	128	121	125	4,4	3,5	3,6	3,8	80,2	90,5	95,3	84,3
Lotyšsko	82	81	80	84	19,8	18,3	17,3	16,2	70,3	66,9	70,5	74,9
Litva	85	84	85	92	14,0	13,8	12,5	12,3	48,4	46,6	51,9	57,6
Lucembursko	605	579	560	558	2,3	2,3	2,1	2,1	80,9	83,2	87,0	97,3
Malta	144	135	129	129	4,9	4,8	4,5	4,7	63,8	61,4	60,2	60,8
Nizozemsko	225	214	207	215	n/a	n/a	n/a	n/a	45,4	52,3	74,7	22,5
Rakousko	235	225	215	223	7,3	7,4	7,2	7,4	102,3	98,9	99,2	104,8
Portugalsko	111	106	103	105	9,3	9,4	8,9	8,6	106,1	104,4	97,5	97,1
Slovinsko	119	114	111	112	7,6	7,7	7,4	7,4	84,4	84,2	82,7	77,2
Slovensko	92	89	87	90	9,2	8,6	8,9	9,1	72,6	73,3	74,3	79,6
Finsko	242	228	217	230	6,1	6,8	5,4	5,3	93,3	95,3	98,7	99,2
Bulharsko	41	41	42	44	10,1	10,0	9,5	8,3	41,8	41,6	40,6	42,0
Česko	100	100	100	100	8,9	8,7	8,4	7,7	83,4	87,9	94,6	97,9
Dánsko	280	264	253	264	8,1	7,5	6,9	6,7	140,3	141,2	130,2	127,1
Chorvatsko	83	80	77	75	7,8	5,3	4,9	5,1	56,6	59,3	58,0	57,7
Maďarsko	79	78	78	78	12,4	9,6	5,8	8,0	50,4	48,9	45,9	42,3
Polsko	78	77	78	81	13,8	13,3	11,7	11,0	68,1	63,8	59,2	66,4
Rumunsko	59	59	61	64	10,8	10,6	10,1	9,5	54,1	56,1	56,6	60,2
Švédsko	262	236	222	237	4,0	6,2	4,9	4,3	95,0	94,7	98,3	85,7
EU	176	167	161	164	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0
UK	202	191	185	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	87,5	91,9	98,5	101,1

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.shutterstock.com. Icon made by Freepik from www.flaticon.com. Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

For the exclusive use of Lucie KUBICOVA (Erste Group)